

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 74. Quid notandum sit circa devolutionem Beneficii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

faveret, re ipsa careret titulo, quem alter litigans ei dare non potest. Quòd si interveniat auctoritas Superioris, potentis dare titulum, non videtur illicitum adhibere sortes, nam licet in quibusdam electionibus ecclesiasticis interdicatorum earum usus, nulla tamen hic est electio; nec beneficium recipitur ex vi sortis, sed ex vi juris prætensi, sortibus tantum removoventibus obicem, *Gl. Abb. Suar.* n. 14. *Rayn.* suprà. Quid fieri possit, si partes nec velint compositionem nec sortes, & sit rationum æqualitas, dicitur n. 1495.

559 Q. 73. *Quenam circa provisionem beneficiorum sit potestas Cardinalium, Legati Apostolici, Episcopi, Vicarii generalis, Capituli ejusque Vicarii; item Monasteriorum.* R. Videri potest *Leur.* p. 2., de Cardinalibus, q. 639. & seqq. De Legato Apostolico, q. 649. & seqq. de Episcopo, q. 664. & seqq. De Vicario Episcopi, q. 681. & seqq. De Capitulo, sede tam vacante quàm plena, & de ejus Vicario, q. 696. & seqq. De Monasteriis, Abbatibus, Abbatissis &c., q. 718. & seqq. Diximus etiam aliqua circa Episcopum, n. 369. & 489. Circa Vicarium generalem, n. 250. Circa Capitulum Sede vacante dicemus n. 601.

Q. 74. *Quid notandum sit circa devolutionem beneficii.* R. Seqq.

560 §. I. Devolutio, est juris ad providendum translatio in alium, ob negligentiam vel culpam illius, ad quem spectabat providere. Fit ob bonum Ecclesiæ, ne beneficia diu vacent, *Cap. 2. de concess. præb.* *Cap. Licet.* de suppl. neglig. prælat.

561 §. II. Datur devolutio, I. Si intra tempus à jure præscriptum neglecta sit provisio: debet tamen probari scivisse eum, ad quem spectabat providere, potuisse & noluisse providere, *Lott. l. 2.*

q. 24.

q. 24. à n. 6. *Leur.* p. 2. q. 740. & q. 745. n. 2. Neque hic expectatur purgatio moræ, sed sic evoluto tempore jam perditum est jus, *Abb. Az. Castrop.* t. 13. d. 2. p. 34. n. 4. *Barb. de Pot. Ep.* alleg. 73. n. 169. *Lott.* à n. 53. *Leur.* q. 738. & 744. 2. Ob provisum scienter indignum aut inhabilem, *Garc.* p. 10. c. 3. n. 3. *Castrop.* n. 5. 3. Ob dilatam nimium institutionem, post appellationem legitimam &c. *Leur.* q. 177. Item ob negligentias alias in conferendo beneficio resignato &c. uti suis locis dicetur.

§. III. Impedimentum, sive facti sive juris, etiam si ex propria culpa sit causatum, dummodo non ideo sit inductum, & non facile potuerit removeri, excusat hic à negligentia, *Cap. Quia diversitatem, De Concess. Præb. Gutt. Lott.* à n. 18. fuisse autem legitimum impedimentum, probari debet à volente retinere jus, quia non præsumitur, *Lott.* n. 22. *Leur.* q. 741. 562

§. IV. Devolutio nihil immutat in beneficio, sed debet hoc conferri secundum easdem qualitates & conditiones, quas secum affert fundatio, *Az. Gonz. Gutt. Barb. Castrop.* n. 3. *Lott.* n. 63. *Leur.* q. 743. hinc conferens ex devolutione videtur tantum præcipere posse, ut à se provivus mittatur in possessionem abiiis, ad quos de cætero spectat. Vide *Leur.* q. 748. 563

§. V. Devolutio non fit ad parem vel inferiorem, sed ad Superiorem, ut inferioris negligentiam quasi corrigat; hinc à Capitulo fit devolutio ad Episcopum, non contrà, *Castrop.* n. 2. quamvis *Az. Rebuff. Garc.* n. 33. *Pirh.* l. 3. tit. 8. n. 34. putent etiam fieri ad Capitulum ab Episcopo, in beneficiis, quæ jure proprio confert, ob magnam communicationem, quam ad supplendum invicem habent caput & membra; quod admittunt *Laym. & Lott.* à n. 40., quando Episcopus scienter indigno contulit, con- 564

firmavit, instituit, dicunt enim ex dispositione juris, Cap. 2. de concess. prab., Capitulum tunc fieri auctoritate Superiorem Episcopo; Si tamen Episcopus & Capitulum habentes simultaneam provisionem hanc dividerint in turnos, & Capitulum vel Canonicus pro Capitulo provisorus in suo turno negligat, non devolvitur ad Episcopum, nam respectu hujus beneficii sunt pares, sed ad utriusque Superiorem, cap. 2. de concess. prab. Castrop. n. 2. Garc. n. 35. Pirb. n. 39. Leur. q. 745. n. 1. Quod si simultaneè providere debebant, & unus negligat, totum jus devolvitur ad consortem; si autem uterque neglexit tempus, devolvitur ad Superiorem, Luca, Leur. q. 751. An Capitulum Sede vacante possit providere de devolutis, dicitur n. 601.

565 §. VI. Devolutio fit gradatim ab ordinariis Collatoribus ad Episcopum, qui tunc beneficia non exempta confert jure proprio, exempta autem, v. g. spectantia ad Regulares exemptos, ex delegatione Papæ, Luca de benef. d. 27. n. 10. Leur. q. 747. & q. 754. n. 4. Similiter jus devolvitur ab Episcopo ad Metropolitanum, etiam si Episcopus esset Cardinalis, Gonz. Garc. Leur. q. 749. A Metropolitano ad Primatem vel Patriarcham, si huic subjiatur: Quoad electionem Episcopi vel Archi-Episcopi, devolutio fit ad illum, ad quem spectat confirmare, qui est solus Papa, Abb. Pirb. Leur. q. 745 n. 3. & q. 754. n. 7. Quod si is, ad quem facta est devolutio, scienter conferat illi, qui ipso jure inhabilis est, devolvitur ad illius Superiorem; si conferat illi, qui tantum postea per sententiam est redditus inhabilis, provisio revertitur ad primum Collatorem, quia jam iterum vacat beneficium post provisionem validam: si ignoranter conferat inhabili, non fit devolutio, sed debet se corrigere substituendo habilem, Castrop. n. 7. Leur.

Leur. q. 746. Si verò Episcopus ob censuram providere non possit de beneficiis sibi soli subjectis, providet Papa, *Cap. Quia diversitatem*; de concess. præb. *Pirb.* n. 36. Vide *Leur.* q. 752. Si Vicarius Episcopi contulit indigno, devolutio fit ad Episcopum; si tamen hic collationem ratam habuerit, fit ad Metropolitanum, *Rebuff. Laym. Leur.* q. 753. A Legato de latere fit devolutio ad Papam, à Papa non fit devolutio, quia illi nunquam imputatur negligentia, *Lott.* n. 66. *Leur.* q. 744. Quomodo autem se gerere debeat, qui à Papa petit beneficium devolutum, vide *Leur.* q. 758.

§. VII. Si negligatur præsentatio intra tempus à 566
jure statutum, devolutio videtur esse, non ad Archidiaconum aut alium, qui instituere solet, sed ad Episcopum, tum quia Authores passim dicunt, si inferior negligat, devolvi ad Episcopum, tum maxime quia omnes Episcopo inferiores non habent de se, ut conferant beneficia; imò instituunt nomine Episcopi, qui iis non commisit nisi hoc, non autem ut de devolutis provideant: & reipsa talis provisio est collatio, uti rectè *Leur.* q. 177. n. 1., collatio autem de jure spectat ad Episcopum. Oppositum videntur tenere *Gl. & Lott.* Vide *Leur.* q. 754.

§. VIII. Devolutio non habet locum in benefi- 567
ciis affectis vel reservatis Papæ: Et quando quis habet indultum illa conferendi, si negligat intra tempus statutum, redeunt ad Papam, *Corr. Garc.* à n. 18. Quæ vacant in mensibus provisoris ordinarii vñ alternativæ, devolvuntur immediate ad Papam, *Lott.* n. 36. contra *Gonz.* Manualia devolvuntur cum amovibilitate provisi, & datur in eis purgatio moræ, *Garc.* à n. 46. Beneficia conventualia exemptorum, v. g. Abbatia, Prioratus, devolvuntur immediate ad Papam, *Lott.* à n. 47. Electiva devolvun-
tur

tur ad eum, quia habet jus confirmandi, uti voluit
Gl. Lott. n. 4. Vide Leur. q. 754.

568 §. IX. Quilibet Superior, ad quem gradatim fit
 devolutio, habet semestre ad conferendum, à die no-
 tæ devolutionis, *Az. Corr. l. 5. c. 1. n. 61. Pirb. 35.*
 quamvis devolutio esset facta à laico, qui tantum
 habebat quadrimestre, *Garc. n. 9. Leur. q. 755.* Si
 tamen Superior dissimulet, valebit provisio, uti &
 electio facta post tempus elapsum, prior enim provi-
 sor censetur id facere nomine Superioris, *Az. Re-
 bel. Pirb. Leur. q. 756.* Hinc infert *Laym.* ad *Cap.
 Literas*, de supp. negl. n. 1. probabile esse, quod sic
 provisus, quamdiu nemo se opponit, possit tutâ con-
 scientiâ retinere beneficium, eò quod talis provisio
 sit de jure naturæ valida, quamdiu Judex aliud non
 declarat, *Pirb. l. 1. t. 10. n. 3. not. 3.* Vide dicta n. 310.
 & dicenda à n. 836.

569 Q. 75. Quid notandum sit circa obtentionem
 beneficii per preces primarias. R. Seqq.

§. I. Per illas intelligitur indultum, quod Papa
 dat Imperatori, ut possit in singulis Ecclesiis Metro-
 politanis, Cathedralibus & Collegiatis per totum
 Imperium, prout nunc est, nominare aliquem ad u-
 nam primo vacaturam dignitatem, personatum, be-
 neficium vel officium, etiam si per præsentationem
 vel electionem aliàs conferatur: Idque in quocun-
 que mense, quamvis *Chok.* in sch. ad prec. prim. pag.
 65. pro Leodiensibus dicat excipi menses Ordina-
 riorum.

570 §. II. Imperator posset has preces cedere alteri,
Chok. Leur. p. 2. q. 617. Dicuntur autem preces,
 quia Imperator non confert, sed tantum petit con-
 ferri personæ à se nominatæ: *primaria*, vel quia sunt
 primæ, vel quia præferuntur cuivis alteri nomina-
 tioni, vel quia tantum valent pro prima & unica vi-
 ce.